Brobyggaren

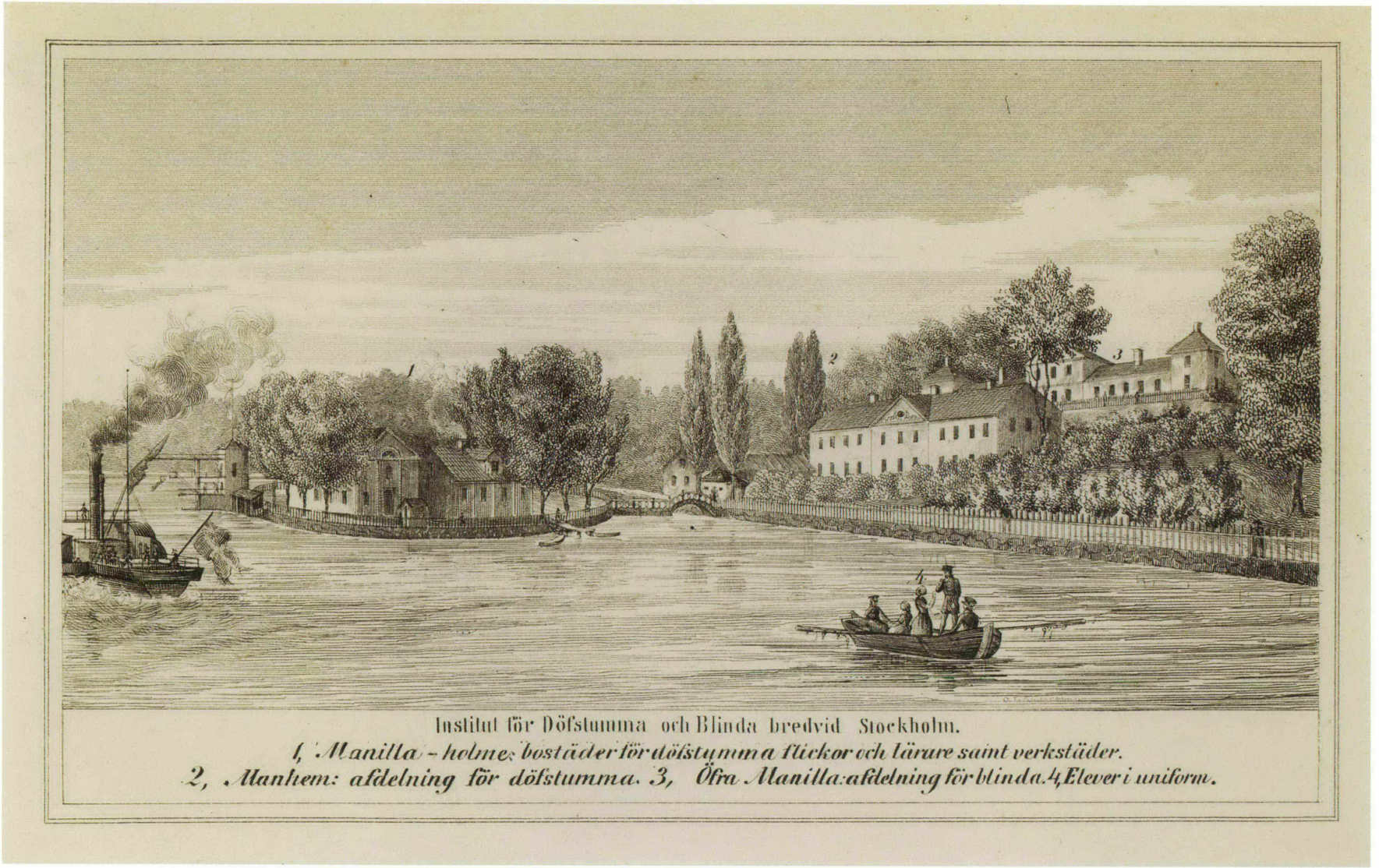
ETT AV OWENS verksamhetsområden var att tillverka broar av järn. Flera sådana hade byggts i den del av England där han växte upp, men i Sverige var tekniken oprövad ännu ett stycke in på 1810-talet. En första liten järnbro gick över Göta kanal vid Forsvik. Den ritades av den engelske teknikern Thomas Telford, som var anlitad för kanalbygget, och byggdes 1813. Bron finns fortfarande kvar.[254]

Bro vid Manilla i Stockholm

Owen började planera sin första järnbro kring 1813, alltså vid samma tid som bron vid Forsvik byggdes. Owens bro var främst avsedd för gående men klarade även tyngre laster. År 1815 uppfördes den vid byggnaden Manilla på Djurgården i Stockholm och gick över till den lilla holme som då fanns där och som kallades Manilla holme eller Tolvöresholmen. Manilla ägdes då av protokollssekreteraren Borg.

Bron gjordes 13 alnar lång och 5,5 alnar bred i svenskt mått där en aln motsvarade 59,38 cm. Den var uppbyggd med tre parallella bågar, som var 1,25 tum tjocka och hopfästa med tumstjocka järntenar. Bågarnas ändstycken var gjutna järnramar som vilade på pelare av sten. Själva brobanan bestod av grova plankor. Totalt vägde bron 14 skeppund och kunde bära en tyngd av 20 skeppund, vilket Samuel Owen hade testat. Ett skeppund motsvarar ungefär 170 kg. Borg behövde inte betala mer än 100 riksdaler banko för denna bro, helt klart ett vänskapspris. I en värdering för brandförsäkring av Manilla 1817 bedömdes den vara värd 310 riksdaler banko.

Bron vid Manilla uppmärksammades 1815 av en korrespondent från den 1814 nystartade *Landtbruks-Tidningen*. Han tyckte den var ett exempel på vad vi borde satsa på i Sverige så att vi bättre kunde utnyttja det tackjärn som producerades här. Korrespondenten påpekade att man i England hittat många nya användningssätt för järn: elastiska järnkedjor, som kunde användas som ankartåg för skepp, ihåliga skeppsmaster av järn, ja till och med ett helt fartyg med järnskrov

År 1813 började Owen planera att bygga en egen järnbro. Den uppfördes 1815 vid protokollssekreterare Borgs byggnad Manilla på Djurgården i Stockholm och gick över till den holme som då fanns där och som kallades Manilla holme eller Tolvöresholmen.

på Tawistock-kanalen. Tidningen avslutade reportaget från Manilla med en förhoppning om att flera järnbroar snart skulle byggas, så att ”våra byggande Konstnärer” skulle få ”fängsla Svenska Floderna, i så lätta som prydliga Bojor”.[255]